

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративні фінанси

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь магістр

Розробник Олексій Томілін, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, доцент

Гарант: Олексій Зоря, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, доцент

Полтава-2022

Назва навчальної дисципліни	КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ
Назва структурного підрозділу	кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Томілін Олексій , д.е.н., доцент Контакти: каб. 7 (флігель) E-mail: oleksiy.tomilin@pdaa.edu.ua тел.: (099)73-503-73 сторінка викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?user=8s25reMAAAAJ&hl=ru&authuser=1
Рівень вищої освіти	Другого рівня вищої освіти
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Заплановані результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни Корпоративні фінанси є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок із фінансів корпорацій.

Основні завдання вивчення дисципліни Корпоративні фінанси: є ознайомлення з методами, інструментами й особливостями фінансування, дивідендної політики, управління вартістю і структурою капіталу та реструктуризації корпорації; закріплення знань із управління оборотним капіталом корпорації; оволодіння системним підходом до управління інвестиціями та здійснення операцій корпорації на фінансовому ринку; вироблення навичок із фінансового планування у корпораціях.

Компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

Загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи корпоративних фінансів
Тема 2. Фінансування корпорацій
Тема 3. Дивідендна політика корпорації
Тема 4. Вартість капіталу корпорації та управління його структурою
Тема 5. Управління оборотним капіталом корпорації
Тема 6. Прийняття рішень в управлінні інвестиціями корпорації
Тема 7. Операції корпорацій на фінансовому ринку
Тема 8. Фінансове планування у корпораціях
Тема 9. Корпоративна реструктуризація

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Структура (зміст) навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

Тема, зміст	Форма діяльності (заняття), кількість годин		Види діяльності здобувачів вищої освіти	Оцінювання (кількість балів)
	лекція	практичне заняття		
Тема 1. Основи корпоративних фінансів 1. Сутність поняття «корпорація». 2. Економічний зміст корпоративних фінансів. Роль фінансового менеджера. 3. Основні теорії корпоративних фінансів. 4. Формування і розвиток корпоративного управління в Україні.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 2. Фінансування корпорацій 1. Класифікація форм фінансування. Критерії прийняття фінансових рішень. 2. Порядок збільшення статутного капіталу на основі додаткової емісії акцій. 3. Фінансування корпорації за рахунок довгострокових і короткострокових банківських кредитів.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Тема 3. Дивідендна політика корпорації 1. Зміст та основні завдання дивідендної політики корпорації. 2. Теорії в галузі дивідендної політики. 3. Визначення ефективності дивідендної політики.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 4. Вартість капіталу корпорації та управління його структурою 1. Розрахунок вартості капіталу, сформованого у результаті емісії облігацій. Вартість банківських кредитів. 2. Вартість товарних (комерційних) позичок. Оцінка середньозваженої вартості капіталу. 3. Оптимізація структури капіталу корпорації за критеріями мінімізації його середньозваженої вартості, максимізації фінансової рентабельності та мінімізації фінансових ризиків.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 5. Управління оборотним капіталом корпорації 1. Склад оборотного капіталу корпорації. Оптимізація запасів корпорації. 2. Аналіз умов кредитної політики та інвестицій у дебіторську заборгованість. 3. Методи рефінансування дебіторської заборгованості. 4. Управління залишками грошових коштів корпорації.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних	2 3

			завдань	
Тема 6. Прийняття рішень в управлінні інвестиціями корпорації 1.Зміст управління інвестиційною діяльністю та етапи формування інвестиційної політики корпорації. 2.Методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів. 3.Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. 4.Фінансові інвестиції корпорації та оцінка доцільності їх здійснення. 5. Способи мінімізації ризиків портфеля фінансових інвестицій.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 7. Операції корпорацій на фінансовому ринку 1.Форвардні операції на валютному ринку. Операції опціон і своп. 2. Опціонні угоди на ринку цінних паперів. Види опціонів та оцінка їх вартості. 3. Поняття варанту та особливості оцінки вартості варантів. 4.Методи хеджування ризиків на фінансовому ринку. Ф'ючерсні контракти.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 8. Фінансове планування у корпораціях 1.Зміст і завдання фінансового планування у корпораціях. 2. Методи фінансового планування. 3.Система планів (бюджетів) корпорації. 4.Планування і прогнозування прибутку. Розрахунок потреби в капіталі для фінансування оборотних активів.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Тема 9. Корпоративна реструктуризація 1.Сутність і загальні передумови корпоративної реструктуризації (реорганізації). 2.Форми та основні завдання реорганізації, спрямованої на укрупнення корпорації. 3.Реорганізація, спрямована на розукрупнення корпорації. Перетворення як особлива форма реорганізації.	2	3	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 3
Усього годин	16	24		
Розв'язування тестів (теми 1-11)				30
Контрольна робота (теми 1-11)				12

Структура (зміст) навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

Тема, зміст	Форма діяльності (заняття), кількість годин		Види діяльності здобувачів вищої освіти	Оцінювання (кількість балів)
	лекція	практичне заняття		
Тема 1. Основи корпоративних фінансів 1. Сутність поняття «корпорація». 2.Економічний зміст корпоративних фінансів. Роль фінансового менеджера. 3.Основні теорії корпоративних фінансів. 4.Формування і розвиток корпоративного управління в Україні.	2	2	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 2 -
Тема 2. Фінансування корпорацій 1.Класифікація форм фінансування. Критерії прийняття фінансових рішень. 2.Порядок збільшення статутного капіталу на основі додаткової емісії акцій. 3.Фінансування корпорації за рахунок довгострокових і короткострокових банківських кредитів.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Тема 3. Дивідендна політика корпорації 1.Зміст та основні завдання дивідендної політики корпорації. 2.Теорії в галузі дивідендної політики. 3.Визначення ефективності дивідендної політики.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних	-

			завдань	
Тема 4. Вартість капіталу корпорації та управління його структурою 1.Розрахунок вартості капіталу, сформованого у результаті емісії облігацій. Вартість банківських кредитів. 2.Вартість товарних (комерційних) позичок. Оцінка середньозваженої вартості капіталу. 3.Оптимізація структури капіталу корпорації за критеріями мінімізації його середньозваженої вартості, максимізації фінансової рентабельності та мінімізації фінансових ризиків.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Тема 5. Управління оборотним капіталом корпорації 1.Склад оборотного капіталу корпорації. Оптимізація запасів корпорації. 2.Аналіз умов кредитної політики та інвестицій у дебіторську заборгованість. 3.Методи рефінансування дебіторської заборгованості. 4.Управління залишками грошових коштів корпорації.	2	2	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 2
Тема 6. Прийняття рішень в управлінні інвестиціями корпорації 1.Зміст управління інвестиційною діяльністю та етапи формування інвестиційної політики корпорації. 2.Методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів. 3.Управління джерелами фінансування капітальних вкладень. 4.Фінансові інвестиції корпорації та оцінка доцільності їх здійснення. 5. Способи мінімізації ризиків портфеля фінансових інвестицій.	2	2	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	2 2
Тема 7. Операції корпорацій на фінансовому ринку 1.Форвардні операції на валютному ринку. Операції опціон і своп. 2. Опціонні угоди на ринку цінних паперів. Види опціонів та оцінка їх вартості. 3. Поняття варанту та особливості оцінки вартості варантів. 4.Методи хеджування ризиків на фінансовому ринку. Ф'ючерсні контракти.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Тема 8. Фінансове планування у корпораціях 1.Зміст і завдання фінансового планування у корпораціях. 2. Методи фінансового планування. 3.Система планів (бюджетів) корпорації. 4.Планування і прогнозування прибутку. Розрахунок потреби в капіталі для фінансування оборотних активів.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Тема 9. Корпоративна реструктуризація 1.Сутність і загальні передумови корпоративної реструктуризації (реорганізації). 2.Форми та основні завдання реорганізації, спрямованої на укрупнення корпорації. 3.Реорганізація, спрямована на розукрупнення корпорації. Перетворення як особлива форма реорганізації.	-	-	- опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання індивідуальних завдань	-
Усього годин	6	6		
Розв'язування тестів (теми 1-11)				30
Контрольна робота (теми 1-11)				13
Індивідуальні завдання (теми 1-11)				45

Шкала оцінювання контрольних робіт

Ситуаційні, розрахункові (розрахункова частина)	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання (1 шт.)	0-6	<p>6 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень знань щодо використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>4-5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень знань та розуміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;</p> <p>1-3 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарних знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
Практичне завдання (1 шт.)	0-7	<p>7 балів – здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв’язування практичної ситуації у випадку повністю правильною методики розв’язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень знань щодо знань та розуміння застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;</p> <p>4-6 балів – здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв’язування практичної ситуації у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв’язання задачі, що свідчить про середній рівень здатності використовувати знання й практичні навички щодо знань та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів;</p> <p>1-3 бали – здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв’язування практичної ситуації у випадку наявності суттєвих помилок у розв’язуванні задачі, що свідчить про наявність фрагментарних знань з курсу Сучасні технології менеджменту;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленої розв’язаної задачі.</p>

Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Ігнат'єва І. А. Корпоративне управління : підручник / І. А. Ігнат'єва, О. І. Гарафонова. Київ : Центр учбової літ-ри, 2013. – 600 с.
3. Інноваційний розвиток корпоративних фінансів: тенденції та перспективи : монографія / [Терещенко О. О., Баб'як Н. Д., Іващенко А. І. та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. О. Терещенка. . Київ : КНЕУ, 2017. 495 с.
4. Климаш Н. І. Корпоративні фінанси: курс лекцій для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання. Київ : НУХТ, 2013. 145 с.
5. Козак Ю. Г. Міжнародні фінанси : навч. посібник. / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвинова та ін. Київ : Центр учбової літ-ри, 2007. 640 с.
6. Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку : Зб. матеріалів I Всеукр. Наук.-практ. конференції. .Київ : КНЕУ, 2016. . 367 с.
7. Птащенко Л. О. Управління корпоративними фінансами : навч. посібник / Л. О. Птащенко. Київ : Центр учбової літ-ри, 2008. 296 с.

Допоміжні

1. Бабіченко В. В. Корпоративні фінанси: сучасна парадигма розвитку: монографія / В. В. Бабіченко. К.: Виниченко, 2014. 551 с.
2. Грідчина М. В. Корпоративні фінанси (зарубіжний досвід і вітчизняна практика) : навч. посіб. / М. В. Грідчина. 2-е вид., стереотип. К. МАУП, 2002. 232 с.
3. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) : підруч. для студ. ВНЗ / В. О. Онищенко та ін.; за ред. В. О. Онищенка ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кодратюка. К. : Центр учбової літератури, 2016. 599 с.
4. Controlling strategy management, accounting, and performance measurement. Oxford: Oxford University Press, 2005. 191 p

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт газети «Все про бухгалтерський облік»: <http://www.vobu.com.ua/>.
2. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»: <http://dtkr.com.ua/?lang=ukr>.
3. Офіційний сайт журналу «Економіка АПК»: <http://eaprk.org.ua/>.
4. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.
5. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.